Oikeustapauskokoelma

VIRKAMIESTUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)
30 päivänä syyskuuta 2010

Asia F-43/09

Carlo van Heuckelom
vastaan
Euroopan poliisivirasto (Europol)

Henkilöstö — Europolin henkilöstösäännöt — 29 artikla — Arviointikertomusten perusteella myönnetty palkkatason korottaminen — Väite sellaisen päätöksen lainvastaisuudesta, jolla vahvistetaan palkkaluokkien ja palkkatasojen määrittämisessä noudatettava käytäntö — Europolin johtajan ja hallintoneuvoston toimivalta — Europolin johtajan harkintavallan rajat

Aihe: Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehdyn yleissopimuksen (Europol-yleissopimus) 40 artiklan 3 kohtaan ja Europolin henkilöstösääntöjen 93 artiklan 1 kohtaan perustuva kanne, jossa Carlo van Heuckelom vaatii virkamiestuomioistuinta kumoamaan 14.7.2008 tehdyn Europolin johtajan päätöksen, jolla hänelle myönnettiin 1.4.2008 alkaen vain yhden palkkatason korotus, ja 19.1.2009 tehdyn päätöksen, jolla hylättiin hänen kyseisestä päätöksestä tekemänsä valitus.

Ratkaisu: Kanne hylätään. Asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Tiivistelmä

1. Kumoamiskanne — Oikeussuojaintressi — Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt
(SEUT 263 artiklan neljäs kohta)

2. Virkamiehet — Kanne — Edeltävä hallinnollinen valitus — Valituksen ja kanteen vastaavuus — Kanteen kohteen ja perusteen samanlaisuus — Lainvastaisuusväite, joka koskee toista oikeudellista syytä kuin valituksessa mainittu syy — Tutkittavaksi ottaminen
(Henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artikla)

3. Virkamiehet — Europolin työntekijät — Palkkatason korottaminen joka toinen vuosi
(Europolin henkilöstösääntöjen 28 ja 29 artikla)

4. Virkamiehet — Europolin työntekijät — Palkkatason korottaminen joka toinen vuosi
(Europolin henkilöstösääntöjen 29 artikla)

1. Luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostama kumoamiskanne voidaan ottaa tutkittavaksi ainoastaan, jos kantajalla on intressi saada riidanalainen toimi kumotuksi. Tällainen intressi edellyttää, että toimen kumoamisella on itsessään oikeusvaikutuksia, tai toisen muotoilun mukaan, että kanne on omiaan mahdollisesti tuottamaan sen nostajalle jotakin hyötyä.

(ks. 31 kohta)

Viittaukset:

Yhteisöjen tuomioistuin: asia 53/85, AKZO Chemie ja AKZO Chemie UK v. komissio, 24.6.1986 (Kok., s. 1965, 21 kohta)

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: yhdistetyt asiat T-480/93 ja T-483/93, Antillean Rice Mills ym. v. komissio, 14.9.1995 (Kok., s. II-2305, 59 ja 60 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen); asia T-188/99, Euroalliages v. komissio, 20.6.2001 (Kok., s. II-1757, 26 kohta) ja asia T-310/00, MCI v. komissio, 28.9.2004 (Kok., s. II-3253, 44 kohta)

2. Valituksen ja kanteen vastaavuutta koskeva sääntö edellyttää, että kanteen kohteen ja perusteen on vastattava valituksen kohdetta ja perustetta. Tätä vaatimusta on tulkittava joustavasti. Näin ollen vastaavuutta koskevaa sääntöä on sovellettava ainoastaan silloin, kun kanteessa muutetaan valituksen kohdetta tai perustetta, ja ”perusteen” käsitettä on tässä yhteydessä tulkittava laajasti. Tämän tulkinnan mukaisesti kumoamisvaatimuksissa ilmaisulla ”riita-asian perusteella” tarkoitetaan sitä, että kantaja riitauttaa riidanalaisen toimen aineellisen lainmukaisuuden tai vaihtoehtoisesti sen muodollisen lainmukaisuuden.

Vaikka lainvastaisuusväitteet puolestaan koskisivatkin toista oikeudellista syytä kuin valituksessa mainittu syy, niiden jättäminen tutkimatta vastaavuutta koskevan säännön rikkomisen vuoksi rikkoisi tasapainon, joka vallitsee virkamiehen menettelyllisten oikeuksien suojan ja oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn tavoitteen välillä, mikä olisi virkamiehen kannalta suhteeton ja epäoikeutettu seuraamus. Koska lainvastaisuusväite on luonteeltaan olennaisesti oikeudellinen samoin kuin se päättely, joka johtaa asianosaisen etsimään tällaista lainvastaisuutta ja ottamaan sen esille, valituksen tehnyttä virkamiestä tai toimihenkilöä, jolla ei välttämättä ole soveltuvaa oikeudellista asiantuntemusta, ei voida vaatia laatimaan tällaista väitettä oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa sillä uhalla, että hänen kanteensa jätettäisiin muussa tapauksessa tutkimatta. Ei myöskään näytä siltä, että lainvastaisuusväitteen esittäminen oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa voisi auttaa valittajaa voittamaan asiansa kyseisessä vaiheessa, sillä on epätodennäköistä, että hallinto jättäisi voimassa olevan, ylemmäntasoista oikeussääntöä mahdollisesti rikkovan säännöksen soveltamatta pelkästään siinä tarkoituksessa, että riita-asia voitaisiin ratkaista tuomioistuimen ulkopuolella.

(ks. 43 ja 44 kohta)

Viittaukset:

Virkamiestuomioistuin: asia F-45/07, Mandt v. parlamentti, 1.7.2010 (109, 115 ja 119 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja 121 kohta)

3. Europolissa voimassa olevaan palkkaluokkien ja palkkatasojen määrittelemistä koskevaan järjestelmään kuuluu kaksi erillistä menettelyä: yhtäältä arviointi, josta on kyse Europolin henkilöstösääntöjen 28 artiklassa ja jota koskeva toimivalta kuuluu arvioijalle, ja toisaalta palkkatason korottaminen, josta säädetään kyseisten henkilöstösääntöjen 29 artiklassa ja jota koskeva toimivalta kuuluu Europolin johtajalle.

Europolin henkilöstösääntöjen 29 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan Europolin johtajan päätökset, jotka koskevat Europolin henkilöstön palkkatasojen korottamista joka toinen vuosi, tehdään kyseisen työntekijän suorituksesta tehdyn ”arvioinnin” perusteella. Tästä seuraa, että kun Europolin henkilöstösääntöjen 29 artiklan ensimmäisen kohdan kolmannessa virkkeessä säädetään, että ”[h]allintoneuvosto vahvistaa [– –] muut arviointimenettelyä koskevat yksityiskohdat”,

tässä säännöksessä viitataan menettelyyn, jonka mukaisesti Europolin työntekijöiden suoritukset arvioidaan ja arvostellaan. Siinä ei siis edellytetä Europolin hallintoneuvostoa vahvistamaan palkkatasojen korottamista koskevan menettelyn yksityiskohtia.

(ks. 48–50 kohta)

Viittaukset:

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: yhdistetyt asiat T-209/02 ja T-210/04, Mausolf v. Europol, 22.3.2006 (Kok. H., s. I-A-2-79 ja II-A-2-335, 37 kohta)

4. Europolin henkilöstösääntöjen 29 artiklan mukaisesti johtaja voi arvioinnin perusteella ja ottaen huomioon kyseisen työntekijän suoriutumisen tehtävissään myöntää enintään kahden palkkaluokan tason korotuksen joka toinen vuosi. Tämän artiklan soveltaminen kuuluu alaan, jolla Europolin johtajalle on katsottava annetun laaja harkintavalta sen harkintavallan tavoin, joka nimittävälle viranomaiselle on myönnetty henkilöstösääntöjen 45 artiklan soveltamisessa.

Europolin johtajan vahvistaman Europolin työntekijöiden palkkaluokkien ja palkkatasojen määrittämisessä noudatettavan käytännön 5 artiklan 1 kohdassa määritellään palkkatasojen korottamisen perusteet. Pääjohtaja myöntää kahden viimeisimmän vuosittaisen arvioinnin perusteella kahden palkkatason korotuksen työntekijöille, jotka ovat jatkuvasti tai usein ylittäneet odotukset. Palkkatason korotusta ei myönnetä työntekijöille, jotka ovat vastanneet odotuksia vain osittain tai jotka eivät ole vastanneet niitä lainkaan. Kaikille muille työntekijöille myönnetään yhden palkkatason korotus.

Kyseisen 5 artiklan 1 kohdasta käy ilmi, että johtaja myöntää kahden palkkatason korotuksen vain sellaisissa tapauksissa, joissa kyseessä oleva työntekijä on suorittanut työtehtävänsä erinomaisella tavalla eikä vain ole rajoittunut vastaamaan odotuksia kahden vuoden viitejakson aikana. Näillä edellytyksillä, jotka ovat hyvin vaativat, pyritään palkitsemaan jatkuva ponnistelu. On kiistatonta, että käytännöllä, jolla pyritään kannustamaan työntekijöitä ponnistelemaan jatkuvasti odotusten ylittämiseksi ja jonka Europolin johtaja on ottanut käyttöön hänelle Europolin henkilöstösääntöjen 29 artiklassa myönnettyä harkintavaltaa käyttäen, tavoitellaan yksikön etua.

Koska johtajalla ei ole lainkaan harkintavaltaa edellä mainitun käytännön 5 artiklan 1 kohdan soveltamisessa ja koska hänen on noudatettava tarkasti kyseisessä säännöksessä vahvistettuja perusteita, johtaja voi juuri sen avulla, että hänen on palkkatasojen korotuksia koskevissa asioissa kuuluvan toimivallan käyttämisessä noudatettava kyseisiä edellytyksiä, valvoa, että hakemukset tarkastellaan huolellisesti, tasapuolisesti ja yhdenvertaisen kohtelun periaatetta noudattaen.

(ks. 59 ja 61–63 kohta)

Viittaukset:

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin: em. asia Mausolf v. Europol, 67 kohta